

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2022
(OR. fr, en)

9759/22

ECOFIN 548
UEM 152
SOC 343
EMPL 225
COMPET 446
ENV 544
EDUC 216
RECH 339
ENER 255
JAI 809
GENDER 88
ANTIDISCRIM 68
JEUN 99
SAN 344

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9411/22 - COM(2022) 616 final
Asia:	Suositus: NEUVOSTON SUOSITUS Italian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Italian vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2022) 616 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...,

Italian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Italian vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241³, jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti päivitetään kesäkuussa 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon 7 päivänä toukokuuta 2021 allekirjoitettu Porton sosiaalinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävästä kasvun selvitystä varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 myös asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella annettavan varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Italia kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen neuvoston suositukseksi sekä ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi euroalueen talouspolitiikkaa koskevan suosituksen⁴, jäljempänä 'euroalueen talouspolitiikkaa koskeva vuoden 2022 suositus', 5 päivänä huhtikuuta 2022 ja yhteisen työllisyysraportin 14 päivänä maaliskuuta 2022.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁴ Neuvoston suositus, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt muun muassa energian, elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisen raskaasti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen, sekä yrityksiin, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia energian hintojen nousulle. Unioniin on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Venäjän hyökkäyssodasta aiheutuneet taloudelliset vaikutukset ovat kohdistuneet jäsenvaltioihin epäsymmetrisesti. Neuvoston direktiivi 2001/55/EY⁵ otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382⁶. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti unionissa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita.
- (4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksytyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin kohdistuvat vuosien 2019 ja 2020 talouspolitiikan eurooppalaisilla ohjausjaksoilla annettuihin maakohtaisiin suosituksiin. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden muiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu tällaisen tarkistetun, päivitetyn tai muutetun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.

⁵ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukkoittaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukkoittaisen maahantulon tilanteen toteuttamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (5) Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa "Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet", että päätös yleisen poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso unionissa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkymien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen jatkamista vuonna 2023.
- (6) Italian vuoden 2021 vakausohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen⁷ mukaisesti finanssipolitiikan kokonaisviritystä mitataan tällä hetkellä muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä, ja joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun⁸. Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävä elpymistä, joka on sopusoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen⁹ juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

⁷ Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Italian vuoden 2021 vakausohjelmasta (EUVL C 304, 29.7.2021, s. 53).

⁸ Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

⁹ Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla eikä muilla unionin varoilla.

- (7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023, jäljempänä 'finanssipoliittinen ohjaus', ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinoitua. Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisviritykseen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään toukokuun 2022 lopussa esittämässään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa.
- (8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä komission vuoden 2022 talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, mukaan lukien puolustus- ja turvallisuusalan haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan, ja sitä on eriytettävä jäsenvaltioittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

- (9) Italia toimitti 30 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 13 päivänä heinäkuuta 2021 täytäntöönpanopäätöksen Italian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä.¹⁰ Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti hyväksytty komission päätös siitä, että Italia on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.
- (10) Italia toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa 27 päivänä huhtikuuta 2022 ja vuoden 2022 vakausohjelmansa 27 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2022 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Italian puolivuositainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.
- (11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Italiaa koskevan vuoden 2022 maaraportin. Siinä arvioitiin Italian edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Italia on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Maaraportissa arvioitiin myös Italian edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

¹⁰ ST 10160/21; ST 10160/21 ADD 1 REV 2.

- (12) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Italiasta perusteellisen tarkastelun, jonka tulokset se julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022. Komission päätelmä oli, että Italian makrotaloudessa on liiallisia epätasapainoja. Italian haasteena on edelleen erityisesti haavoittuvuustekijöitä, jotka liittyvät suureen julkiseen velkaan ja heikkoon tuottavuuden kasvuun yhdistettynä työmarkkinoilla ja rahoitussektorilla ilmeneviin heikkouksiin.
- (13) Komissio antoi 23 päivänä toukokuuta 2022 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kertomuksessa käsiteltiin Italian julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2021 sen julkisen talouden alijäämä ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon suhteessa bruttokansantuotteeseen, jäljempänä 'BKT', ja sen julkinen velka ylitti perussopimuksessa asetetun 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, eikä se noudattanut velan supistamista koskevaa vertailuarvoa. Kertomuksessa todettiin, että alijäämäkriteeriä ja velkakriteeriä ei ole noudatettu. Komissio katsoi merkityksellisiä tekijöitä arvioidessaan 2 päivänä maaliskuuta 2022 annetun tiedonannon mukaisesti, että velan supistamista koskevan vertailuarvon noudattaminen merkitsisi liian vaativia etupainotteisia julkisen talouden toimia, jotka voisivat vaarantaa kasvun. Sen vuoksi komissio katsoo, että velan supistamista koskevan vertailuarvon noudattaminen ei ole tämänhetkissä poikkeuksellisissa talouden olosuhteissa perusteltua. Ilmoituksensa mukaisesti komissio ei ehdottanut uusien liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen aloittamista keväällä 2022. Se arvioi syksyllä 2022 uudelleen, onko tarpeen ehdottaa tällaisten menettelyjen aloittamista.

- (14) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020 antamassaan suosituksessa¹¹, että Italia toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Italia harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Italian julkisen talouden alijäämä supistui Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 7,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 9,6 prosenttia. Italian finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet olivat 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen (vähentyneet 4,4 prosentista vuonna 2020). Italian vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet olivat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet ovat enimmäkseen väliaikaisia tai niiden vaikutus kompensoidaan tasapainottavilla toimenpiteillä. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset toimenpiteet, jotka eivät olleet väliaikaisia tai joiden vaikutusta ei kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä, koostuivat pääasiassa sosiaaliturvamaksujen alentamisesta köyhemmillä alueilla, tulojen verohyvityksen jatkamisesta ja perhe-etuuden käyttöönotosta. Julkisen talouden velka supistui vuonna 2021 Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 150,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 155,3 prosenttia.

¹¹ Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2020, Italian vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Italian vuoden 2020 vakaushjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 282, 26.8.2020, s. 74).

(15) Vuoden 2022 vakausohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuonna 2022 suotuisa ja sen jälkeen realistinen. Hallitus ennustaa reaalisena BKT:n kasvavan 3,1 prosenttia vuonna 2022 ja 2,4 prosenttia vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteesta puolestaan ennakoitaan, että reaalisena BKT:n kasvu on 2,4 prosenttia vuonna 2022 ja 1,9 prosenttia vuonna 2023, lähinnä maltillisempien kotimaista kysyntää koskevien ennusteiden perusteella. Hallitus ennakoii vuoden 2022 vakausohjelmassaan julkisen talouden nimellisen alijäämän supistuvan 5,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 3,9 prosenttiin vuonna 2023¹². Vuonna 2022 supistuminen johtuu pääasiassa talouden toimeliaisuuden kasvusta ja useimpien hätätoimenpiteiden lakkaamisesta. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 vakausohjelman mukaan supistuvan 147,0 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 145,2 prosenttiin vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 5,5 prosenttia vuonna 2022 ja 4,3 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2022 vakausohjelmaan verrattuna komission kevään 2022 talousennusteesta ennakoitu alijäämä on lähes sama vuonna 2022 mutta suurempi vuonna 2023, mikä johtuu pääasiassa hitaammasta talouskasvusta. Komission kevään 2022 talousennuste ei sisällä vuoden 2022 vakausohjelmassa ilmoitettuja uusia vuoden 2022 tukitoimenpiteitä, koska yksityiskohtaisia tietoja ei ollut saatavilla ennen määräaikaa. Komission kevään 2022 talousennusteesta julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on suurempi, 147,9 prosenttia vuonna 2022 ja 146,8 prosenttia vuonna 2023. Ero johtuu suuremmasta alijäämästä ja hitaammasta talouskasvusta. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan keskipitkän aikavälin (keskimäärin 10 vuoden) potentiaalisen tuotannon kasvun arvioidaan olevan 0,4 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Italian talouden potentiaalista kasvua.

¹² Tässä kappaleessa esitetyt arviot perustuvat Italian vuoden 2022 vakausohjelman yhteydessä toimittamiin yksityiskohtaisiin julkisen talouden kehitysarvioihin. Lukuun ottamatta julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevia kokonaismääriä Italian toimittamissa kehitysarvioissa ei ole otettu huomioon toukokuussa 2022 julkistettua finanssipoliittista toimenpidepakettia. Tämä 2 päivänä toukokuuta 2022 hyväksytty toimenpidepaketti sisältää lisää tukitoimenpiteitä vuodelle 2022 sekä lisäresursseja kansallisesti rahoitettaviin investointihankkeisiin sekä vuonna 2022 että tulevina vuosina.

- (16) Hallitus on vuonna 2022 luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätoimenpiteiden ennakoitaan supistuvan 1,1 prosenttiin vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden alijäämään. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat suhteessa BKT:hen 0,5 prosenttia vuonna 2022 ja vuonna 2023 niistä on luovuttu¹³. Kyseiset toimenpiteet koostuvat pääasiassa sosiaalisista tulonsiirroista köyhemmille kotitalouksille, energiankulutuksesta kannettavien välillisten verojen kevennyksistä sekä energiayhtiöille myönnettävistä tuista. Toimenpiteet on ilmoitettu väliaikaisiksi. Jos energian hinnat pysyvät kuitenkin korkeina myös vuonna 2023, joitakin näistä toimenpiteistä voitaisiin jatkaa. Joitakin kyseisistä toimenpiteistä ei ole kohdennettu, kuten erityisesti kautta linjan tehtäviä energiankulutuksesta kannettavien välillisten verojen (alv ja kiinteät verot) kevennyksiä. Julkisen talouden alijäämään vaikuttavat myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset kustannukset ovat vuonna 2022 0,1 prosenttia ja vuonna 2023 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen.¹⁴
- (17) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021 antamassaan suosituksessa, että Italia rahoittaa vuonna 2022 elpymis- ja palautumistukivälineen avulla lisäinvestointeja, joilla tuetaan elpymistä, ja noudattaa samalla maltillista finanssipolitiikkaa. Lisäksi sen olisi jatkettava kansallisesti rahoitettuja investointeja. Neuvosto suositti myös, että Italia rajoittaa kansallisesti rahoitettujen juoksevien menojen kasvua. Se suositti myös, että Italia harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä, ja samalla lisää investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

¹³ Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä – mahdolliset – pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

¹⁴ Ukrainasta unioniin pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta unioniin paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

(18) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Italian vuoden 2022 vakausohjelmaan sisältyvien tietojen perusteella finanssipolitiikan virityksen ennakoitaan vuonna 2022 olevan elvyttävä $-2,7$ prosenttia suhteessa BKT:hen¹⁵. Italia aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäinvestointien rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan $0,9$ prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2021 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoitaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on $0,3$ prosenttiyksikköä vuonna 2022¹⁶. Näin Italia suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) ennakoitaan vuonna 2022 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on $1,3$ prosenttiyksikköä. Tässä huomattavassa elvyttävässä vaikutuksessa ovat mukana energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden lisävaikutus ($0,2$ prosenttia suhteessa BKT:hen)¹⁷ sekä kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille ($0,1$ prosenttia suhteessa BKT:hen). Juoksevien menojen kasvu on myös seurausta julkisen sektorin työntekijöiden palkkakustannusten kasvusta, joka johtuu vuosien 2019–2021 julkisyhteisöjen sopimusten uusimisesta. Merkittävä osa tästä kasvusta ($\frac{1}{4}$ prosenttia suhteessa BKT:hen) kirjataan vuonna 2022, minkä lisäksi terveydenhuoltoalalle on budjetoitu lisävaroja ($0,1$ prosenttia suhteessa BKT:hen). Tulopuolella henkilökohtaisten tuloverojen ja tuotantotoiminnasta alueellisesti kannettavan veron ($0,4$ prosenttia suhteessa BKT:hen) keventämisen ennustetaan myös vaikuttavan elvyttävästi finanssipolitiikan viritykseen. Tästä syystä Italia ei komission tämänhetkisten arvioiden perusteella rajoita riittävästi nettomääräisten kansallisesti rahoitettujen juoksevien menojen kasvua vuonna 2022.

¹⁵ Negatiivinen indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää.

¹⁶ Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoitaan olevan elvyttävä vaikutus, joka on $0,3$ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Tämä selittyy hallituksen investointiavustuksilla, jotka nekin rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävillä lainoilla, sekä pk-yrityksille myönnettäviä valtiontakauksia koskevilla lisävarauksilla.

¹⁷ Vuonna 2021 Italiassa oli jo käytössä toimenpiteitä, joilla puututaan energian hintojen nousun taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin. Niiden osuus on $0,3$ prosenttia suhteessa BKT:hen. Nämä toimenpiteet koostuivat pääasiassa sähkö- ja maakaasulaskuihin sisältyvien kiinteiden verojen ja alv-kantojen alentamisesta sekä sähkö- ja maakaasulaskujen sosiaalibonusten korottamisesta.

- (19) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan – 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana¹⁸. Italian ennakoitaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,7 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2022 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoitaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2023¹⁹. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoitaan vuonna 2023 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen pitkälti neutraali vaikutus, joka on –0,2 prosenttiyksikköä. Tähän sisältyy energian hintojen nousun vuoksi toteutettujen toimenpiteiden asteittaisen lakkauttamisen vaikutus (0,5 % suhteessa BKT:hen). Samaan aikaan odotetaan, että nettomääräisten juoksevien menojen kasvua edistävät myös sosiaalisten tulonsiirtojen kasvu (0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen), joka johtuu niiden indeksoinnista edellisen vuoden inflaatiovauhdin perusteella, sekä terveydenhuoltoon budjetoidut lisävarat (0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen), joita ei kompensoida tasapainottavilla toimenpiteillä. Kansallisesti rahoitettavien juoksevien menojen pitkälti neutraali vaikutus riippuu näin ollen siitä, että toimenpiteet, joilla puututaan energian hintojen nousun vaikutuksiin, lakkautetaan asteittain tämänhetkisten suunnitelmien mukaisesti.
- (20) Vuoden 2022 vakausohjelmassa julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan asteittain 3,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 2,8 prosenttiin vuonna 2025. Julkisen talouden alijäämän ennakoitaan siten supistuvan alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2025 mennessä. Näissä kehitysarvioissa oletetaan kokonaismenojen supistuvan noin 3 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen ja kokonaistulojen supistuvan noin 2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuosina 2023–2025. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 vakausohjelman mukaan supistuvan suhteessa BKT:hen vuoteen 2025 mennessä niin, että se on 143,4 prosenttia vuonna 2024 ja 141,4 prosenttia vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä keskiuurilta.

¹⁸ Negatiivinen indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää.

¹⁹ Muilla kansallisesti rahoitetuilla pääomamenoilla ennakoitaan olevan neutraali vaikutus, joka on 0,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

- (21) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa 31 päivään elokuuta 2026 mennessä. Ne vastaavat kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Italialle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu elpymis- ja palautumissuunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Erityisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman tuloksellisella ja nopealla täytäntöönpanolla on mahdollisuus saada aikaan pysyviä rakenteellisia muutoksia ja näin ollen vaikuttaa pysyvästi Italian talouteen ja yhteiskuntaan. Keskeisillä politiikan aloilla toteutettavilla lukuisilla uudistuksilla on tarkoitus puuttua pitkäaikaisiin talouskasvun esteisiin. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy erityisesti uudistuksia, joilla pyritään edistämään rakenteellisia muutoksia julkishallinnon ja oikeuslaitoksen toiminnassa sekä parantamaan yleistä liiketoimintaympäristöä. Koulutukseen, osaamisen kehittämiseen ja tutkimukseen suunnitelluilla uudistuksilla ja investoinneilla voidaan pitkällä aikavälillä kehittää inhimillistä pääomaa ja tutkimusvalmiuksia. Suunnitelluilla työmarkkinauudistuksilla ja investoinneilla, joilla parannetaan varsinkin nuorten ja naisten työllisyysnäkyviä, voidaan lisätä työvoiman tarjontaa, tarjota yhtäläiset mahdollisuudet kehittää osaamista ja lopulta tukea talouskasvua. Liikenteen ja vesihuollon kaltaisilla aloilla toteutettavien uudistusten odotetaan parantavan taloudellista tehokkuutta rakenteellisesti muun muassa sen myötä, että kilpailumenettelyjä käytetään järjestelmällisemmin palveluhankintasopimusten pohjana.

- (22) Italian elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Italian elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista on 37,5 prosenttia, ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus on 25 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Italiaa toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.
- (23) Italia toimitti 17 päivänä tammikuuta 2022 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060²⁰ säädetyt koheesiopolitiikan ohjelma-asiakirjat, jotka koskivat kumppanuussopimusta, ja se on toimittanut ensimmäisen kyseisessä asetuksessa säädetyt koheesiopolitiikan ohjelmansa Euroopan komissiolle. Italian on otettava vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinoitua, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden koheesiopolitiikan rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (24) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa käsiteltyjen taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi Italiassa on ratkaistavanaan useita verotusjärjestelmään liittyviä lisähaasteita. Verotusjärjestelmän tehokkuutta lisäävät toimet voivat auttaa korjaamaan pitkäaikaista makrotalouden epätasapainoa. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä paremmin kasvua tukeva ja tehokkaampi verojärjestelmä auttaisi vähentämään suurta julkista velkaa, edistäisi tuottavuuden kasvua ja tukisi työpaikkojen luomista erityisesti naisille.
- (25) Italiassa työhön kohdistuva verorasitus on suuri, ja henkilökohtaisten tulojen efektiiviselle marginaaliveroasteelle ovat ominaista jyrkät epäjatkuvuudet. Italia on toteuttanut vuoden 2021 lopussa toimia vastatakseen näihin haasteisiin erityisesti ottamalla käyttöön yleisen lapsilisän ja alentamalla henkilökohtaisia tuloveroja. Näiden toimenpiteiden odotetaan lisäävän kohtuullisesti työvoiman tarjontaa erityisesti naisten osalta. Työn verokiila on edelleen erittäin korkea kaikilla tulotasoilla verrattuna muihin jäsenvaltioihin. Samaan aikaan muita tulonlähteitä, jotka eivät ole yhtä haitallisia kasvun kannalta, käytetään liian vähän, mikä mahdollistaa työhön kohdistuvan verorasituksen keventämisen edelleen budjettineutraalisti. Kiinteistöveron laskemisen perustana käytetyt kiinteistörekisteriarvot ovat suurelta osin vanhentuneita. Verotukien määrä ja soveltamisala, myös alv:n osalta, on suuri, ja niiden virtaviivaistamiseksi olisi toteutettava toimia. Vaikka Italian energiaverot tuottavat suhteellisen paljon tuloja, niiden rakenne ei edistä riittävästi siirtymistä puhtaampiin teknologioihin, mikä johtuu myös ympäristön kannalta haitallisten tukien laajamittaisesta käytöstä. Nämä eri osa-alueet sisältyvät hallituksen vuoden 2021 lopussa esittämään verouudistuksen valtuuslakiin, joka olisi hyväksymisen jälkeen pantava täytäntöön asetuksilla.
- (26) Komission unionin valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles'n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti ehdottaman REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten komissio aikoo määrittää vuoropuhelussa jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja unionin tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.

(27) Italia on erittäin riippuvainen Venäjältä tulevasta energiantuonnista, erityisesti kaasusta, sillä 43 prosenttia sen käyttämästä kaasusta tuodaan Venäjältä (hieman alle unionin keskiarvon, joka on 44 prosenttia) ja kaasun osuus sen energiapaletista on 42 prosenttia. Riippuvuus Venäjän raakaöljystä on pienempi, 11 prosenttia, mikä on vähemmän kuin unionin keskiarvo (26 prosenttia) (öljyn osuus Italian energiapaletista on 32 prosenttia)²¹. Vaikka Italialla ei lyhyellä aikavälillä ole merkittäviä ongelmia maakaasun toimitusvarmuuden suhteen, kun otetaan huomioon sen huomattava varastointikapasiteetti ja putkiyhteydet Pohjois-Afrikkaan ja Azerbaidžaniin, Venäjän hyökkäys Ukrainaan saattaa aiheuttaa haasteita keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Italian on mahdollista poistaa pullonkauloja energiansiirtokapasiteetin lisäämiseksi sekä maan sisällä että naapurimaiden välillä. Kaasuun liittyvissä uusissa infrastruktuuri- ja verkkoinvestoinneissa suositellaan mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset, jotta pitkän aikavälin kestävyys voidaan mahdollistaa muuttamalla infrastruktuuri ja verkot tulevaisuudessa kestäviä polttoaineita hyödyntäviksi. Italia monipuolistaa parhaillaan energiapalettiaan lisäämällä uusiutuvien energialähteiden osuutta erityisesti aurinkoenergian, tuulivoiman, vedyn ja kestävä biometaanin osalta. Kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa vahvistettua uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa voitaisiin kuitenkin nopeuttaa ja lisätä entisestään, kun otetaan huomioon myös nykyisestä geopoliittisesta tilanteesta mahdollisesti aiheutuvat haasteet. Italian on mahdollista toteuttaa edelleen toimenpiteitä, joilla helpotetaan lupien myöntämistä uusiutuvaa energiaa koskeville hankkeille. Lisäksi Italian energiatehokkuutta koskevat tavoitteet eivät välttämättä riitä vastaamaan näihin haasteisiin eivätkä saavuttamaan 55-valmiuspaketin tavoitteita. Rakennusalan energiatehokkuusstrategia perustuu pääasiassa väliaikaisiin toimenpiteisiin, ja sitä olisi täydennettävä keskipitkän ja pitkän aikavälin strategialla, johon sisältyy yrityksille ja erityisesti teollisuudelle tarkoitettuja vahvempia energiatehokkuustoimenpiteitä. Lisäksi liikenteen vähähiilistämistä olisi vauhditettava muun muassa nopeuttamalla sähköajoneuvojen latauspisteiden käyttöönottoa ja edistämällä keskeisiä rautatie-, pyöräily- ja joukkoliikennehankkeita. Italian olisi oltava kunnianhimoisempi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämistä koskevissa tavoitteissaan, jotta ne olisivat linjassa 55-valmiustavoitteiden kanssa.

²¹ Eurostat (2020), Venäjän tuonnin osuus maakaasun ja raakaöljyn kokonaistuonnista. EU27:n keskiarvon osalta kokonaistuonti perustuu EU27:n ulkopuolelta tulevaan tuontiin. Italian osalta kokonaistuonti sisältää EU:n sisäisen kaupan. Raakaöljy ei sisällä jalostettuja öljytuotteita.

- (28) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Italia voi kuitenkin hyödyntää koheesipolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismeja siirtymisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Italia voi hyödyntää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057²² perustettua Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaakseen sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (29) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 vakausohjelman komission tekemän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto²³ ilmenee suosituksesta 1.
- (30) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto on suosittanut, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta – toimia noudattaakseen euroaluetta koskevassa vuoden 2022 suosituksessa esitettyjä suosituksia. Italian osalta tämä ilmenee erityisesti suosituksista 1 ja 2.
- (31) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelman ja vuoden 2022 vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät suosituksista 1 ja 2. Suositukset 1 ja 2 edistävät myös euroalueelle annettujen vuoden 2022 suositusten, erityisesti suositusten 1, 2 ja 4, täytäntöönpanoa. Suosituksessa 1 tarkoitetuilla finanssipolitiikan toimenpiteillä autetaan muun muassa korjaamaan epätasapainoja, jotka liittyvät suureen julkisen talouden velkaan. Suosituksessa 2 tarkoitetuilla toimilla autetaan korjaamaan muun muassa epätasapainoja, jotka liittyvät suureen julkiseen velkaan ja tuottavuuden pitkään jatkuneeseen heikkoon kehitykseen tilanteessa, jossa työmarkkinoilla ja rahoitusalueella esiintyy heikkouksia.

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).

²³ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Italia toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023 maltillisen finanssipolitiikan erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvun pienemmäksi kuin keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa uskottava ja asteittainen velan vähentäminen ja julkisen talouden kestävyys keskipitkällä aikavälillä asteittaisen vakauttamisen, investointien ja uudistusten avulla; hyväksyy verouudistusta koskevan valtuuslain ja panee sen asianmukaisesti täytäntöön, jotta työn verotusta voidaan edelleen keventää ja tehostaa järjestelmää erityisesti tarkistamalla efektiivisiä marginaaliveroasteita, muuttamalla kiinteistörekisteriarvot vastaamaan nykyisiä markkina-arvoja, virtaviivaistamalla ja vähentämällä verotukia, myös alv:n osalta, sekä ympäristön kannalta haitallisia tukia varmistaen samalla oikeudenmukaisuuden sekä vähentämällä verolainsäädännön monimutkaisuutta;
2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 13 päivänä heinäkuuta 2021 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; saattaa nopeasti päätökseen komission kanssa käytävät neuvottelut vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelma-asiakirjoista, jotta niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa;
3. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja monipuolistaa energian tuontia; poistaa pullonkauloja sisäisen kaasunsiirtokapasiteetin lisäämiseksi, kehittää sähköverkkoyhteyksiä, nopeuttaa uusiutuvan energian lisäkapasiteetin käyttöönottoa ja hyväksyy toimenpiteitä, joilla lisätään energiatehokkuutta ja edistetään kestävästä liikkuvuutta.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja